

Algemene voorwaarden

privaatrecht en notarieel recht

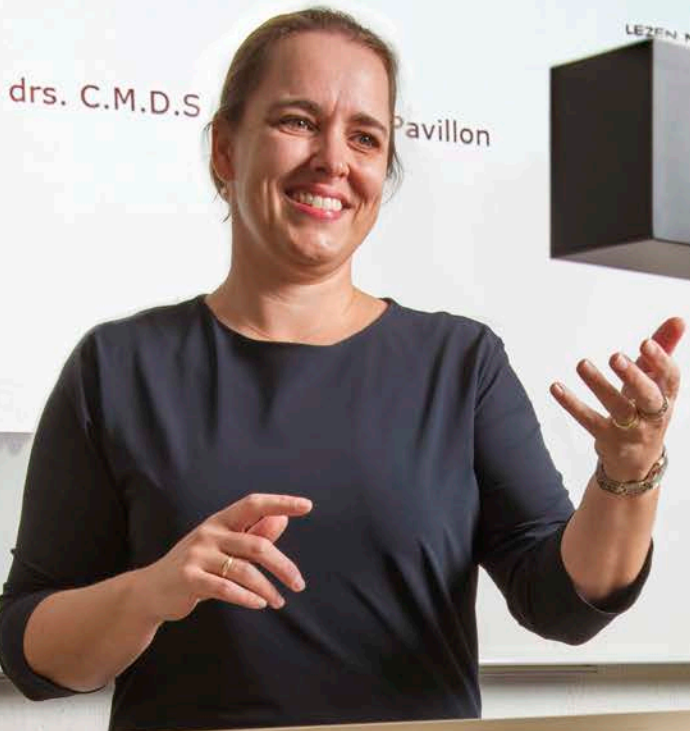
14-10-2019 | 1

LES VAN

Prof. mr. drs. C.M.D.S.

Pavillon

FOKKE & SUKKE
LEZEN NIJ PAS DE KLEINE LETTERTJES

rijksuniversiteit
groningen

‘Wie signaleert verdachte
bedingen als er geen rechter aan
te pas komt?’

De notaris als consumentenbeschermmer

Wat kun je als (kandidaat-)notaris leren van een professor vastgoedeconomie, executie- en beslagrecht, internationaal goederenrecht of fiscaal concernrecht? Veel! De kennis op universiteiten is eindeloos. Voor deze rubriek praten wij elk nummer met een andere hoogleraar of docent. We maken een rondje door het land met de vraag: ‘Wat kan het notariaat van u leren?’ Deze keer een lesje Europees consumentenrecht van Charlotte Pavillon.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

‘**W**aar ik mij mee bezighoud? Wat voor invloed heeft het Europees recht op het privaatrecht. En dat is veel. Meer dan je denkt. Consumentenrecht is een belangrijke pijler daarbij. De rechtspositie van de consument is goed beschermd. Het is een belangrijk punt voor het vertrouwen in de interne markt. Veertien dagen. Dat is bijvoorbeeld de tijd die mensen nu standaard krijgen om iets wat ze online kopen terug te sturen. Dat is Europees geregeld. Stel dat dat in elk land anders is, dan weet je als consument niet meer waar je aan toe bent. En als verkoper moet je voor kopers uit verschillende landen diverse regels toepassen. Niet te doen. Dan zou de Europese handel een stuk minder zijn dan nu. Door de bescherming neemt het vertrouwen toe.’

VEEL EUROPEES GEREGELD

‘Ik ben half Française. Toen ik in Nederland kwam, ben ik begonnen met de studies internationale betrekkingen en internationale organisaties en Europees en internationaal recht. Tijdens mijn promotieonderzoek heb ik nog in het Verenigd Koninkrijk gezeten. Als ik weer eens naar familie ga in Frankrijk, valt het mij altijd op hoeveel er Europees is geregeld.

En ook goed is geregeld. Soms gaan de regels best ver, maar dat zorgt wel voor een sterke positie van de consument. Mits die regels worden nageleefd. De notaris heeft hier zeker ook een rol bij. Wat denk je van de Geschillencommissie Notariaat? Die wordt geregeld door een Europese richtlijn: *alternative dispute resolution* (ADR). En de Europese regels rondom oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten? Er zijn al verschillende uitspraken van het Europese Hof van Justitie geweest waar het notariaat ook van moet weten. Zo is er veel aandacht besteed aan Spaanse hypotheekakten en oneerlijke boeterentes. Ook zijn bepaalde erfpachtvoorwaarden in Nederland als oneerlijk voor de consument beschouwd. Heel relevant voor het notariaat.’

VOELSPRIETEN

‘Toch heeft het Europees Hof overwogen dat de notaris die een authentieke akte opstelt niet degene is die de controle op oneerlijke bedingen moet uitoefenen. Maar ligt hier niet juist voor de notaris een taak weggelegd? Als een notaris die die stukken te zien krijgt hier geen oog voor heeft, wie dan wel? De consument zeker niet. In België heeft de notaris onder de wet Breyne een actieve rol als het gaat om naleving van wettelijke voorschriften. Zo gek is dat niet. In het kader van *Belehrung* moet de notaris er toch zeker van zijn dat partijen bij hem aan tafel weten wat ze tekenen. In Nederland is het in principe de rechter die dat soort controles moet uitvoeren. Maar wie kan bij uitstek een verdacht beding signaleren als de rechter buiten beeld blijft? Ik denk toch de notaris. Ik zou zeggen: notaris zet je voelsprietten uit.’

TRANSPARANTIEPLICHT

‘Een van de doelstellingen van het Europees consumentenrecht is zeker het bevorderen van transparante en begrijpelijke taal. Gelukkig heeft dat ook steeds meer aandacht in het notariaat. Begrijpt degene die iets koopt waartoe hij zich verbindt? Dat is wel de bedoeling. Ook bij de notaris. Er komt toch een boel informatie over je heen als je daar aan tafel zit. Bij onze faculteit kijken we steeds meer naar gedragswetenschappelijke aspecten en zetten we in op empirisch onderzoek naar de impact van informatie. Daaruit blijkt al wel dat particulieren juridische teksten niet goed lezen en als ze deze lezen, niet begrijpen wat er staat. Je moet de consument echt bij de hand nemen.

Waar we op onze faculteit ook in hebben geïnvesteerd, is online lesgeven. We hadden wel wat faciliteiten, maar niet goed genoeg om veel digitaal les te geven. We hebben nu een hele opstelling staan waardoor de kwaliteit van opnamen veel beter is. Maar zie ik dan goed of de studenten begrijpen wat ik zeg? Minder! Ik hoop dat we snel weer gewoon voor de klas kunnen staan. Gezichten en lichaamstaal zeggen zoveel meer dan een computerscherm. Ook met lesgeven.’ ■

| FOTO Rijksuniversiteit Groningen

WIE Charlotte Pavillon
WAT Privaatrecht, in het bijzonder consumentenrecht
WAAR Rijksuniversiteit Groningen
LES ‘Heb oog voor consumentenbelangen’